

Revisorsnämnden

REVISORSEXAMEN

Del II

Maj 2002

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	27 – 28 maj 2002
Skrivtid:	2 x 4 timmar, varav 4 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t ex via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelning av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetsätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av prov. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden
- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språkbruk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor.

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att under provtiden kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömning av svar, som skall lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i en fråga omfattande fyra poäng:

- sakinhåll i lämnat svar (3 p)
- struktur och språk (1 p)

Poängsättningen innebär följande:

4 p - Bra svar

3 p - Tillfredsställande svar

2 p - Vissa brister

1 p - Stora brister

0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Revisorsexamen maj 2002, del II

Som framgår av modellen för poängsättning läggs tyngdpunkten på sakinnehållet i lämnat svar.

	<u>Poäng</u>
3. Johanssons Bilförsäljning AB	16
4. AB Tidningsförlaget i Stockholm	<u>34</u>
	<u>50</u>

Lycka till!

Uppgift 3

Johanssons Bilförsäljning AB (16 p)

Verksamheten i Johanssons Bilförsäljning AB startade i mitten av 1950-talet. Bolaget började sälja Volvo redan 1958 och har därmed många års samlad erfarenhet från bilbranschen. Idag är bolaget en av de ledande aktörerna i Småland. Bolaget ägs och drivs för närvarande av Karl-Erik och Folke Johansson som också utgör bolagets styrelse. Marknaden utgörs av mellersta Småland och verksamhet finns på fyra orter; Ljungby, Värnamo, Gislaved och Gnosjö. Verksamheten omfattar bilhandel med tillhörande service. Med detta avses bilförsäljning, servicetjänster som service, chassi- och plåtreparationer, reservdels- och tillbehörsförsäljning samt uthyrningsverksamhet.

För att kunna bli marknadsledande på vissa orter har bolaget en strategi att köpa upp konkurrenter som är till salu. Den 1 januari 2001 förvärvades därför 100% av aktierna i Svenssons Bil AB och 80% av aktierna i Perssons Bil AB. Den 1 juli 2001 förvärvades 40% av aktierna i Bil Polish AB som fräschar upp begagnade bilar före försäljning till kund. Nedan framgår finansiell information utan tilläggsupplysningar för moderföretaget Johanssons Bilförsäljning AB (tkr):

Resultaträkning	2001	2000
Nettoomsättning	484 472	458 564
Övriga rörelseintäkter	<u>190</u>	<u>300</u>
Bruttoresultat	484 662	458 864
<i>Rörelsens kostnader</i>		
Handelsvaror	- 409 542	- 394 902
Övriga externa kostnader	- 24 516	- 20 277
Personalkostnader	- 41 843	- 34 286
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	- 2 593	- 1 404
Jämförelsestörande poster	<u>228</u>	<u>-</u>
Rörelseresultat	6 396	7 995
<i>Resultat från finansiella poster:</i>		
Ränteintäkter	2	24
Räntekostnader	- <u>1 840</u>	- <u>840</u>
Resultat efter finansiella poster	4 558	7 179
Bokslutsdispositioner	- <u>2 931</u>	- <u>3 397</u>
Resultat före skatt	1 627	3 782
Skatt på årets resultat	- <u>506</u>	- <u>1 089</u>
Årets resultat	<u>1 121</u>	<u>2 693</u>

Revisorsexamen maj 2002, del II

Balansräkning

	2001-12-31	2000-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Uthyrningsfordon	10 414	11 635
Inventarier, verktyg och installationer	6 356	4 745
Ombyggnad hyrda lokaler	<u>1 134</u>	<u>626</u>
	17 904	17 006
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i koncernföretag	6 300	0
Andelar i intresseföretag	600	0
Andra fordringar	<u>4</u>	<u>120</u>
	6 904	120
Summa anläggningstillgångar	24 808	17 126
Omsättningstillgångar		
Varulager m.m.		
Färdiga varor och handelsvaror	35 490	25 747
Pågående arbete för annans räkning	221	192
Förskott till leverantör	<u>2 488</u>	<u>-</u>
	38 199	25 939
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	11 180	11 244
Fordringar på koncernföretag	7 285	-
Skattefordringar	81	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6 035	5 169
Avbetalningsfordringar	<u>40</u>	<u>-</u>
	24 621	16 413
Kassa och bank	<u>71</u>	<u>39</u>
Summa omsättningstillgångar	62 891	42 391
Summa tillgångar	<u>87 699</u>	<u>59 517</u>

Revisorsexamen maj 2002, del II

Balansräkning, forts

	2001-12-31	2000-12-31
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Aktiekapital (2000 aktier)	1 653	1 653
Reservfond	<u>210</u>	=
	1 863	1 653
<i>Fritt eget kapital</i>		
Balanserad vinst	2 761	1 655
Årets resultat	<u>1 121</u>	<u>2 693</u>
	3 882	4 348
	5 745	6 001
Obeskattade reserver		
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	6 321	3 841
Övriga avsättningar	<u>1 422</u>	<u>971</u>
	7 743	4 812
Långfristiga skulder		
Checkräkningskredit	7 923	3 791
Andra skulder till kreditinstitut	22 397	9 917
Övriga skulder	<u>942</u>	=
	31 262	13 708
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	8 056	3 898
Skatteskulder	-	816
Övriga skulder	25 186	22 894
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<u>9 707</u>	<u>7 388</u>
	42 949	34 996
Summa eget kapital och skulder	<u>87 699</u>	<u>59 517</u>

Deluppgift 3.1

Johanssons Bilförsäljning AB har ett reservdelslager som uppgår till cirka 4 mnkr. Bolagets reservdelslager motiveras av att bolaget vill kunna erbjuda kunderna en hög servicenivå. Risken med att ha ett så stort reservdelslager är dock att bolaget inte kan få avsättning för alla reservdelar. För att hantera värderingen har bolaget infört en s.k. inkuranstrappa som bygger på hur länge respektive reservdel har funnits i lagret. Johanssons Bilförsäljning AB tillämpar en inkuranstrappa för reservdelar med följande utformning:

Antal år i reservdelslagret	Inkuransnedskrivning %
1-2	0
3	15
4	35
5	60
6	80
7	100

Motivet för inkuranstrappan är att en reservdel som inte omsatts inom 7 år sannolikt är värdelös. Det sker dock ingen utskrotning av de reservdelar som funnits i lagret längre än 7 år, då det naturligtvis finns en möjlighet att reservdelen kan komma till användning. Inkuranstrappans baseras på statistik under 10 år.

Uppgift:

Din uppgift är att kommentera huruvida inkuranstrappan kan ligga till grund för bokslut och taxering. (4 p)

Deluppgift 3.2

Redovisningskonsulten Siv Rapp har biträtt Johanssons Bilförsäljning AB med att upprätta erforderliga förvärvskalkyler och arbetar för närvarande med att ta fram ett förslag till koncernredovisning per 2001-12-31. Samtliga förvärv under 2001 anses vara långsiktiga och en aktie motsvarar en röst i bolagen.

Siv vill att du granskar upprättade förvärvskalkyler och lämnar synpunkter på dessa innan hon färdigställer koncernredovisningen per 2001-12-31. Vidare är Siv osäker på om hon behöver ta hänsyn till bolaget Bil Polish AB i koncernredovisningen, eftersom detta bolag inte klassificeras som ett dotterföretag.

Revisorsexamen maj 2002, del II

Moderföretaget har förvärvat aktier i tre bolag under räkenskapsåret 2001. Förvärvsuppgifter och bolagets balansräkningar vid förvärvstillfället redovisas nedan i förenklad version (tkr):

Bolag	Svenssons Bil AB	Perssons Bil AB	Bil Polish AB
Förvärvstillfälle	1 januari 2001	1 januari 2001	1 juli 2001
Förvärvad andel	100%	80%	40%
Köpeskilling	6 000	300	600
	+ rörlig köpeskilling		
Byggnad	4 500	-	-
Maskiner/inventarier	500	200	400
Övriga tillgångar	3 000	2 800	1 600
	8 000	3 000	2 000
Aktiekapital	1 000	1 000	100
Reservfond	200	0	20
Fria reserver	1 800	-400	500
Periodens resultat efter finansiella poster	-	-	80
Obeskattade reserver	500	-	200
Övriga skulder	4 500	2 400	1 100
	8 000	3 000	2 000

Vid upprättandet av förvärvskalkylerna hade Siv tillgång till följande information:

Svenssons Bil AB

Vid förvärvet bedömdes bolagets byggnad ha ett marknadsvärde om 6 000 tkr. Dessutom bedömdes bolagets maskiner och inventarier ha ett marknadsvärde om 1 000 tkr. I övrigt antogs bokförda värden på tillgångar och skulder motsvara marknadsvärden.

I kundfordringarna ingick per 1 januari 2001 en äldre fordran om 250 tkr inklusive mervärdesskatt hos ett IT-bolag med allvarliga ekonomiska problem. Någon reservering för befarad kundförlust fanns inte i Svenssons Bil AB:s bokföring vid förvärvet. IT-bolaget försattes under våren 2001 i konkurs och någon utdelning i konkursen kan enligt bolagets konkursförvaltare inte påräknas för oprioriterade borgenärer.

I affärsuppgörelsen med den tidigare ägaren till Svenssons Bil AB har avtalats om en rörlig köpeskilling motsvarande 20% av bolagets resultat efter finansiella poster enligt fastställd resultaträkning för de tre räkenskapsåren 2001, 2002 och 2003. Den rörliga köpeskillingen skall utbetalas som ett engångsbelopp senast den 31 maj 2004 utan tillägg för ränta.

Svenssons Bil AB:s resultat efter finansiella poster för de tre senaste räkenskapsåren har uppgått till:

Räkenskapsår 2000	250 tkr
Räkenskapsår 1999	200 tkr
Räkenskapsår 1998	150 tkr

Revisorsexamen maj 2002, del II

Resultatet efter finansiella poster uppgår enligt preliminärt bokslut för år 2001 till 400 tkr. Då en konkurrerande firma nyligen gått i konkurs hoppas man ta ytterligare marknadsandelar varigenom resultat efter finansiella poster prognostiseras till ca 600 tkr per år under 2002-2004.

Perssons Bil AB

Vid förvärvstillfället räknade moderföretagets styrelse med att Perssons Bil AB skulle redovisa en förlust om 500 tkr för räkenskapsåret 2001. Den beräknade förlusten berodde i huvudsak på att bolaget vid årsskiftet förlorade en arbetsrättslig tvist. Förlusten för räkenskapsåret 2001 uppgick preliminärt till 520 tkr. För räkenskapsåret 2002 räknar man med en lägre vinst. Bokförda värden på tillgångar och skulder antogs vid förvärvet motsvara marknadsvärden.

Bil Polish AB

Bokförda värden på tillgångar och skulder antogs vid förvärvet motsvara marknadsvärden.

Bil Polish AB redovisar för räkenskapsåret som avslutas per 2001-12-31 ett resultat efter skatt om 130 tkr.

Nedan redovisas Sivs upprättade förvärvskalkyler.

Svenssons Bil AB

Anskaffningskostnad för aktierna, fast köpeskillning		6 000
rörlig köpeskillning (de tre senaste årens resultat efter finansiella poster):		600
Räkenskapsåret 2000	250 tkr	
Räkenskapsåret 1999	200 tkr	
Räkenskapsåret 1998	<u>150 tkr</u>	
	600 tkr	
Summa anskaffningskostnad för aktierna		6 600
Förvärvat eget kapital (1 000+200+1 800) + (72 % x 500)		3 360
Obeskattade reserver		500
Övervärde i byggnad (6 000-4 500)		1 500
Övervärde i maskiner och inventarier (1 000-500)		500
Nedskrivningsbehov av kundfordran		250
Latent skatt 28 % x (500+1 500+500)		-700
Restpost: Goodwill		1 190
Summa:		6 600

Perssons Bil AB

Anskaffningskostnad för aktierna		300
Förvärvat eget kapital 80% x (1 000-400)		480
Restpost: Negativ goodwill		-180
Summa:		300

Revisorsexamen maj 2002, del II

Bil Polish AB

Anskaffningskostnad för aktierna	600
Förvärvat eget kapital $40\% \times (100+20+500+80+(72\% \times 200))$	338
Restpost: Goodwill	262
Summa:	600

Uppgifter:

- Granska de med tillämpning av Redovisningsrådets rekommendationer upprättade förvärvskalkylerna och lämna detaljerade synpunkter på dessa (nya förvärvskalkyler behöver inte upprättas). (8 p)
- Redogör för Siv hur du bedömer att förvärvet av aktierna i Bil Polish AB bör - med tillämpning av Redovisningsrådets rekommendationer - redovisas i koncernredovisningen och i moderföretaget Johanssons Bilförsäljning AB per 2001-12-31. Du behöver inte göra några beräkningar. (4 p)

Uppgift 4

AB Tidningsförlaget i Stockholm (34 p)

Bakgrund

AB Tidningsförlaget i Stockholm är ett gammalt anrikt bolag, som grundades redan i början av 1900-talet. Sedan starten har bolaget ägts av familjen Ohlsson. Nuvarande VD, Elisabeth Ohlsson, köpte 1992 50 % av aktierna i bolaget av sin far Arne Ohlsson. Restande aktier ägs av Arne (20 %) och Elisabeths syskon Kurt (15 %) och Sven (15 %).

Styrelsen utgörs av Arne, som är styrelseordförande samt av Elisabeth, Kurt och Sven. Elisabeth är utöver majoritetsägare och VD även chefredaktör.

Några år efter Elisabeths tillträde som VD fick Internet sitt genombrott. Elisabeth ansåg att Internet kunde innebära en möjlighet för bolaget att få den tillväxt som saknats under flera decennier. Bolagets verksamhet utgjordes tidigare huvudsakligen av att ge ut tidskriften Bygg och Entreprenad. Tidskriften vänder sig till läsare med verksamhet inom bygg- och anläggningsbranschen.

Bolaget hade under 1980-talet och fram till och med mitten av 1990-talet en årlig omsättning uppgående till cirka 20 mnkr. Omsättningen fördelades på 7 mnkr i prenumerationsintäkter och 13 mnkr i intäkter från annonser. Då annonsintäkterna historiskt utgjort ca 65 % av omsättningen ansåg Elisabeth att bolaget primärt skulle satsa på att via Internet erbjuda sina annonskunder kompletterande annonsering och en ny typ av ”marknadsplats för byggtjänster”.

Mot denna bakgrund startade bolaget 1997 ett projekt för att bygga en hemsida. ”Marknadsplatsen” skulle erbjuda möjlighet att komplettera traditionell annonsering i bolagets tidning med en annons på hemsidan. Dessutom gavs möjlighet för byggnadsentreprenörer att via hemsidan få kontakt med andra entreprenörer som AB Tidningsförlaget i Stockholm hade uppgifter om i en databas. Förutom detta skulle det vara möjligt att som husbyggare lämna ut specifikationer på ett totalt husbygge eller delprojekt av ett husbygge för att därefter få anbud från olika entreprenörer. Bolaget skulle erhålla provision på de affärer som genererades via hemsidan.

Hemsidan utvecklades både layoutmässigt och tekniskt av ett nystartat Internetkonsultbolag som tog mycket höga arvoden för sina tjänster. Den planerade lanseringen blev försenad och hemsidan var klar först senare delen av 1998. Det ekonomiska resultatet för åren 1997 och 1998 blev dåligt på grund av de höga konsultkostnaderna och de stora hårdvaruinvesteringarna i samband med utvecklingen av hemsidan. Under åren 1999 och 2000 gjorde bolaget betydande satsningar för att få verksamheten på hemsidan att ta fart. Bolaget lyckades väl med att öka intäkterna, men till en alldeles för hög kostnad. Resultatet efter finansiella poster blev därför negativt båda åren. På grund av all fokusering med att etablera marknadsplatsen på Internet blev bolagets övriga verksamhet lidande och resultatet för 2001 mycket svagt. Under januari 2002 började bolagets likviditet bli ansträngd. På grund av fortsatt negativ resultatutveckling har bolagets likviditet ytterligare försämrats under de första månaderna 2002.

Revisorsexamen maj 2002, del II

Bolagets räkenskapsår är kalenderår. Nedan framgår finansiell information för AB Tidningsförlaget i Stockholm.

Översikt (tkr)	2001*	2000	1999	1998
Nettoomsättning	53 032	49 030	39 020	28 040
Resultat efter finansiella poster	- 950	- 730	- 101	350
Resultat efter skatt	- 950	- 50	2	190
Balansomslutning	17 001	16 301	15 900	14 600
Eget kapital**	2 564	3 514	4 054	4 130
Medelantal anställda	18	16	15	15

* Preliminärt bokslut framtaget i slutet av januari 2002.

**Bolagets aktiekapital uppgår till 500 tkr. I eget kapital ingår 72 % av obeskattade reserver.

Deluppgift 4.1

Sven Ohlsson, som kvarstår i styrelsen, har per den 1 januari 2002 avyttrat samtliga sina aktier (15%) i AB Tidningsförlaget i Stockholm till Mediabolaget AB för en köpeskilling om 300 tkr.

I aktieägaravtalet mellan aktieägarna i AB Tidningsförlaget i Stockholm finns följande klausul om förköpsrätt vid överlåtelse av aktier:

”§ 15 Utöver vad som i bolagsordningen stadgas om hembud skall följande gälla vid överlåtelse av aktier i bolaget. Aktier i bolaget får inte i någon form överlåtas utan att först ha erbjudits övriga aktieägare. Erbjudande om förköp ska ske skriftligen genom rekommenderat brev ställt till övriga aktieägare. Det åligger aktieägaren som mottagit brevet och som önskar utnyttja sin rätt att lösa erbjudna aktier att underrätta den säljande aktieägaren. Önskar mer än en aktieägare förköpa erbjudna aktier skall fördelning av aktierna ske i förhållande till aktieägarnas innehav av aktier och återstoden fördelas genom lottning.

Värdet av aktierna i bolaget ska vid erbjudande om förköp fastställas till det högsta värdet av substansvärde (till bokförda värden) och avkastningsvärde. Avkastningsvärdet definieras i detta fall som det genomsnittliga resultatet efter skatt under de senaste tre räkenskapsåren multiplicerat med fem. I de fall aktieägarna är oense om de erbjudna aktiernas värde skall en kvalificerad revisor som är fristående från bolaget konsulteras. Den utsedde revisorn har att enväldigt fastställa bolagets värde enligt ovan nämnda principer. Vid inlösen av aktier skall lösenbeloppet erläggas kontant inom en månad efter att värdet av aktierna fastställts.”

Eftersom det genomsnittliga resultatet efter skatt under de senaste tre räkenskapsåren är negativt, värderas Svens aktier enligt aktieägaravtalet § 15, till substansvärdet. Per den 1 januari 2002 bör Svens aktier därför värderas till ca 385 tkr (15% av 2 564).

I bolagsordningen finns följande hembudsklausul:

”§ 12. Har aktie övergått till person, som inte förut är aktieägare i bolaget, skall aktien ofördröjligen hembjudas aktieägarna till inlösen genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse. Åtkomsten av aktien skall därvid styrkas samt, där aktien övergått genom köp, uppgift lämnas om köpesumman.

Revisorsexamen maj 2002, del II

När anmälan gjorts om akties övergång, skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad, vars postadress är införd i aktieboken eller eljest känd för bolaget, med anmodan till den, som önskar begagna sig av lösningsrätten, att skriftligen framställa lösningsanspråk hos bolaget inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om akties övergång.

Anmäler sig flera berättigade, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottnings, verkställd av notarius publicus, dock att, om samtidigt flera aktier hembjudits, aktierna först, så långt kan ske, skall jämnt fördelas bland dem, som framställt lösningsanspråk i proportion till tidigare aktieinnehav.

Lösenbeloppet skall utgöras, där fånet är köp, av köpeskillingen, men eljest av belopp, som i brist av åsämjande, bestämmas i den ordning lagen (1929:145) om skiljemän stadgar. Lösenbeloppet skall erläggas inom en månad från den tidpunkt, då lösenbeloppet blev bestämt.

Om inte inom stadgad tid någon lösningsberättigad framställer lösningsanspråk eller lösen inte erlägges inom föreskriven tid, äger den, som gjort hembudet, att bli registrerad för aktien.”

Sven har tolkat hembudsklausulen i bolagsordningen enligt § 12 att han inte kan avyttra aktierna till en fysisk person, som inte förut är aktieägare, men att det är tillåtet att avyttra aktierna till ett aktiebolag. Vid avyttringen av aktierna i AB Tidningsförlaget i Stockholm övertygade Sven styrelsen för Mediabolaget AB att det av bolagsordningen framgick att det inte var några problem att avyttra aktierna till en juridisk person.

Elisabeth, som är kritisk till Svens försäljning av aktierna, kontaktar dig och frågar vad som egentligen gäller juridiskt och om kvarvarande aktieägare kan förvärva Svens tidigare aktieinnehav och – i förekommande fall – till vilket pris det kan ske.

Uppgift:

Mot bakgrund av Elisabeths komplexa frågeställningar kontaktar du en jurist. Ange de frågor du tar upp med juristen. (6 p)

Deluppgift 4.2

I samband med att du i januari 2002 kontaktar Elisabeth för att diskutera bokslutsgranskningen får du information om den negativa resultat- och likviditetsutvecklingen. Eftersom den ekonomiska situationen är värre än förväntat uppmärksammar du Elisabeth på behovet av att nära följa utvecklingen. Du påtalar vidare nödvändigheten av en översyn av likviditet och finansiering. Dessutom måste den operativa styrningen anpassas till bolagets försämrade finanser.

Uppgifter:

- a) Hur bör bolaget ledas och styras i den uppkomna situationen? (4 p)
- b) Ange vilka tillkommande krav situationen ställer på din revision? (2 p)

Deluppgift 4.3

I början av februari 2002 tar styrelsen fram resultat- och likviditetsprognoser för år 2002. Bolaget har inga banklån utan enbart en checkräkning med en kreditlimit. Nedan framgår prognostiserade resultat och förändringar av likvida medel per månad under 2002 samt ackumulerade belopp (samtliga belopp i tkr):

Månad år 2002	Resultat efter fin. poster	Ack. res. efter fin. poster	Förändringar likvida medel	Utgående likvida medel inkl kreditlimit x)
Januari	- 350	- 350	- 300	500
Februari	- 300	- 650	- 300	200
Mars	- 250	- 900	- 200	0
April	- 200	- 1 100	- 150	- 150
Maj	-150	-1 250	-100	- 250
Juni	-50	- 1 300	-100	-350
Juli	-50	- 1 350	-100	- 450
Augusti	10	-1 340	-150	- 600
September	30	-1 310	50	- 550
Oktober	30	-1 280	50	- 500
November	30	-1 250	30	- 470
December	50	-1 200	30	- 440

x) Kreditlimiten uppgår till 2 000 tkr. Detta innebär att när AB Tidningsförlaget i Stockholm har utnyttjat sin kreditlimit om 2 000 tkr, så redovisas detta som 0 tkr i utgående likvida medel.

Bolagets bank och andra banker som Elisabeth besökt kräver kompletterande säkerheter av ägarna för att låna ut pengar till bolaget, då man befärrar lägre annonsintäkter med hänsyn till den rådande konjunkturen. Ägarna är dock inte beredda att riskera den privata ekonomin och det är enbart pappa Arne som har finansiella resurser att tillföra bolaget.

Arne har en privat långfristig fordran om 1 000 tkr hos AB Tidningsförlaget i Stockholm och då hans privatekonomi i övrigt är mycket god är han beredd att riskera detta kapital. Han vill därför att bolagets långfristiga skuld till honom görs om till ett villkorat aktieägartillskott under februari 2002.

Elisabeth är bekymrad över bolagets likviditetsproblem och styrelsens ansvar i den uppkomna situationen. Du har därför blivit ombedd att närvara vid ett styrelsemöte i slutet av februari 2002. På mötet diskuteras huruvida bolaget är på obestånd, vilka åtgärder som kan vidtas, om en företagsrekonstruktion kan vara aktuell och om eventuella personliga risker för styrelseledamöterna.

Uppgifter:

- a) Din uppgift är att föra ett resonemang kring huruvida AB Tidningsförlaget i Stockholm är på obestånd. Vad blir din slutsats? (4 p)
- b) Föreslå ett antal praktiska åtgärder som styrelsen kan vidta för att öka bolagets likvida medel. Kommentera även hur en företagsrekonstruktion kan medverka till en förbättrad finansiell situation. (4 p)
- c) Redogör för eventuella personliga risker för styrelsens ledamöter förutsatt att bolaget anses vara på obestånd och ändå fortsätter bedriva verksamhet. (2 p)

Deluppgift 4.4

Du har under lång tid varit revisor i AB Tidningsförlaget i Stockholm. De senaste åren har revisionen av AB Tidningsförlaget i Stockholm försvårats av att du inte alltid erhåller erforderlig information. Du har dessutom på senare tid erhållit många nya kunder som kräver mycket av dig.

På grund av tilltagande arbetsbelastning och nämnda svårigheter att erhålla information överväger du att avsäga dig uppdraget. Din bedömning påverkas dessutom av den påtagliga risken för arvodesförluster i uppdraget. På väg till slutrevisionen i maj 2002 funderar du därför på om det inte är dags att rekommendera bolaget att byta revisor, även om det då blir fråga om förtida avgång med hänsyn till mandatperioden. Ett byte av revisor skulle i så fall ske med omedelbar verkan vid en extra bolagsstämma.

Uppgift

Vilka överväganden gör du och vilket blir ditt slutliga ställningstagande till revisionsuppdraget? (4 p)

Deluppgift 4.5

Anta att du kvarstår som revisor i AB Tidningsförlaget i Stockholm. Dina medarbetare på uppdraget, Bengt och Lisa, har sammanfattat väsentliga kommentarer och slutsatser från bokslutsrevisionen på ett särskilt arbetspapper. Följande kan utläsas (tkr):

- ”Avskrivningsplanen för datorer har utan att skäl angivits ändrats från tre år till sju år vilket förbättrat resultatet med 65 tkr.
- Utgifter om 160 tkr avseende under 2001 genomförd annonskampanj för hemsidan har aktiverats som immateriell tillgång med motiveringen att kampanjen förväntas ge inkomster under 2002 och framåt. Någon avskrivning har inte skett per 2001-12-31.
- Reservering för osäkra kundfordringar borde ha skett med 220 tkr exklusive mervärdesskatt, eftersom konkursförvaltare meddelat att oprioriterade borgenärer inte kan påräkna någon utdelning.

Revisorsexamen maj 2002, del II

- I förslaget till årsredovisning kan man ingenstans läsa om risken för obestånd. I förvaltningsberättelsen heter det dock: Bolaget har i likhet med konkurrenter i branschen drabbats av den besvärliga konjunkturen samtidigt som ljuset nu syns i tunneln.”

Bengt och Lisa har diskuterat punkterna ovan med Elisabeth som inte visat intresse av att göra några ändringar. Tvärtom menar hon att ytterligare försämring av resultatet och varningssignaler i förvaltningsberättelsen kan stjälpa bolaget.

När du ringer upp Elisabeth håller hon fast vid sina ställningstaganden.

Uppgift:

Hur agerar du och hur kommer du att rapportera? Visa därvid hur du utformar revisionsberättelsen (använd gärna bifogad mall) för AB Tidningsförlaget i Stockholm avseende räkenskapsåret 2001 förutsatt att ovanstående punkter kvarstår. (8 p)

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AB Tidningsförlaget i Stockholm

Org.nr 556576-4351

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i AB Tidningsförlaget i Stockholm för år 2001. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

X-stad den 28 maj 2002

A.A.
Godkänd revisor